

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-Н М. WATHELET
представено на 5 септември 2013 година¹

Дело C-479/12

H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG
срещу
Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH

(Преюдициално запитване, отправено от Bundesgerichtshof (Германия))

„Интелектуална и индустриална собственост — Промислен дизайн — Понятие „общодостъпност“ — Понятие „специализирани среди“ — Тежест за доказване на копирането на нерегистриран промишлен дизайн — Процесуални правила — Приложимо право“

1. С преюдициалното си запитване Bundesgerichtshof (Германия) иска от Съда насоки за тълкуването на член 7, параграф 1, член 11, параграф 2 и член 89, параграф 1, букви а) и г) от Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността² (наричан по-нататък „Регламентът“).

2. За първи път от Съда е поискано да се произнесе по понятието „специализирани среди от съответния сектор, действащи в рамките на Общността“, използвано в член 7, параграф 1 и член 11, параграф 2 от Регламента, както и по израза „няма [...] начин, по който тези [действия] да са станали известни в редовната [стопанска] практика на специализираните среди от съответния сектор, действащ[и] в рамките на Общността“, използван в член 7, параграф 1 от Регламента (първи и втори въпрос). От Съда също така се искат насоки по различни процесуални въпроси (тежест на доказване, погасителна давност и изгубване поради неупражняване), както и по въпроси във връзка с приложимото право (трети, четвърти, пети и шести въпрос).

I – Правна уредба

3. Съображения 21 и 22 от Регламента гласят следното:

„(21) Изключителният характер на правата, предоставяни от регистрирания промишлен дизайн на Общността, е в съответствие с по-голяма правна сигурност. Подходящо е, обаче, нерегистрираният промишлен дизайн на Общността да би следвало да представлява само право за предотвратяване на копирането. Закрилата, следователно не би могла да се разпростира върху продукти, за които се прилагат дизайни, които са резултат от дизайн, до който е достигнато по независим начин от втори създател на дизайн. Това право би трябвало също така да се простира и върху търговията с продукти, включващи дизайни, които осъществяват правонарушение.

¹ — Език на оригиналния текст: френски.

² — ОВ L 3, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 70.

(22) Привеждането на тези права в действие се оставя на националното право. Необходимо е, следователно, да се предвидят някои основни уеднаквени санкции във всички държави членки. [Тези санкции би трябвало да направят възможно преустановяването на нарушението, независимо от това кой съд е сезиран.]“.

4. Съгласно член 1, параграф 1 и член 1, параграф 2, буква а) от Регламента промишленият дизайн, който отговаря на съдържашите се в този регламент изисквания, се ползва със закрила като „нерегистриран промишлен дизайн на Общността“, ако е станал общодостъпен по предвидения в посочения регламент начин.

5. Член 4 от Регламента е озаглавен „Условия на закрила“ и в параграф 1 от него се предвижда, че закрилата на промишлен дизайн чрез промишления дизайн на Общността се осигурява, ако той е нов и оригинален.

6. Съгласно член 5 от Регламента, озаглавен „Новост“:

„1. Промисленият дизайн се счита за нов, ако липсва идентичен промишлен дизайн, който е общодостъпен:

- а) в случая на нерегистриран промишлен дизайн на Общността, преди датата, на която промишленият дизайн, за който се иска закрила, е станал общодостъпен за първи път;

[...]“.

7. Член 6 от Регламента е озаглавен „Оригиналност“ и параграф 1, буква а) от него предвижда:

„Промисленият дизайн се счита за оригинален, ако общото впечатление, което създава у информирания потребител, се различава от това, което създава върху такъв потребител всеки друг промишлен дизайн, който е разгласен публично:

- а) в случая на нерегистриран промишлен дизайн на Общността, преди датата на първото публично разгласяване на промишления дизайн, за който се иска закрила“.

8. Параграф 1 от озаглавения „Оповестяване“ член 7 от същия регламент предвижда:

„За целите на прилагането на членове 5 и 6, един промишлен дизайн се счита за общодостъпен, ако е публикуван, след регистрация или по друг начин, или изложен, използван в търговията или оповестен по друг начин [п]реди предвижданата дата в член 5, параграф 1, буква а) [...], освен ако няма разумен начин, по който тези [действия] да са станали известни в редовната [стопанска] практика на специализираните среди от съответния сектор, действащ[и] в рамките на Общността. Промисленият дизайн не се счита за общодостъпен, обаче, ако е оповестен пред трета страна при изрични или мълчаливи условия за поверителност“.

9. Член 11 от Регламента е озаглавен „Начало и срок на действие на закрилата на нерегистрирания промишлен дизайн на Общността“ и параграфи 1 и 2 от него гласят:

„1. Промислен дизайн, който отговаря на изискванията съгласно раздел 1, се ползва от закрила на нерегистриран промишлен дизайн на Общността за срок от три години, считано от датата, на която промишленият дизайн за първи път е станал общодостъпен в рамките на Общността.

2. За целите на параграф 1, един промишлен дизайн се счита за общодостъпен в рамките на Общността, ако е бил публикуван, излаган, използван в търговията или оповестен по такъв начин, че, в обичайния ход на [стопанската дейност], тези [действия] да могат разумно да станат познати на специализираните среди от съответния сектор, действащ[и] в рамките на Общността. Въпреки това, един промишлен дизайн може да не се счита за общодостъпен, когато е оповестен на трета страна при изрични или мълчаливи условия за поверителност“.

10. Член 19 от Регламента е озаглавен „Права, предоставяни от промишления дизайн на Общността“ и параграф 2 от него предвижда:

„Нерегистрираният промишлен дизайн на Общността не дава на своя притежател правото да предотвратява действията, посочени в параграф 1, освен ако [оспорваното] използване[...] е резултат [от] копиране на защитения промишлен дизайн.

Оспорваното използване не се счита за резултат от копиране на защитения промишлен дизайн, ако е резултат от независим творчески труд, извършен от автор, за който с право може да се счита, че не е познавал оповестения от притежателя промишлен дизайн“.

11. Член 85 от Регламента е озаглавен „Презумпция за действителност — защита по същество“ и параграф 2 от него гласи следното:

„При производство за нарушение или за заплахата от нарушение на нерегистриран промишлен дизайн на Общността, съдилищата, произнасящи се по промишлените дизайни на Общността, считат промишления дизайн на Общността за действителен, когато притежателят на промишления дизайн на Общността предостави доказателство, че условията, предвидени от член 11, са изпълнени или ако посочи с какво неговият промишлен дизайн на Общността е оригинален. Ответникът може, въпреки това, да оспори действителността с [възражение] или насрещен иск за обявяване на недействителност“.

12. Съгласно член 88 от Регламента, озаглавен „Приложимо право“:

„1. Съдилищата, произнасящи се по промишлените дизайни на Общността, прилагат разпоредбите на настоящия регламент.

2. За всички въпроси, които не влизат в приложното поле на настоящия регламент, съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, прилага своето национално право, включително и международното частно право.

3. Ако няма други изрични разпоредби, предвидени с настоящия регламент, съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, прилага процесуалните правила за този тип производство по регистриране на промишлени дизайни на Общността, които се прилагат в държавата членка, на чиято територия е разположен съдът“.

13. Член 89 от Регламента, озаглавен „Санкции по искове за нарушение“, гласи:

„1. Когато по иск за нарушение или заплахата за нарушение съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, установи, че ответникът е нарушил или застрашава да наруши промишлен дизайн на Общността, той разпорежда, освен ако има особени причини да действа по друг начин, следните мерки:

а) мярка, забраняваща на ответника да продължи действията по нарушението или заплахата за нарушение;

[...]

г) всяка мярка, налагаща други[, подходящи в случая] санкции, предвидени от правото, включително от международното частно право, на държавата членка, в която е извършено нарушението или заплахата за нарушение.

[...]“.

II – Факти по спора в главното производство

14. Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH (наричано по-нататък „MBM Joseph Duna“) продава в Германия градински павилион с балдахин, чийто дизайн е създаден от управителя на това дружество през октомври 2004 г. През 2006 г. H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG (наричано по-нататък „Gautzsch Großhandel“) от своя страна започва да продава градински павилион „Athen“, който се произвежда от китайското предприятие Zhengte.

15. Тъй като смята, че павилионът „Athen“ е копие на неговия дизайн и като претендира за последния закрила като нерегистриран промишлен дизайн на Общността, MBM Joseph Duna предявява пред Landgericht Düsseldorf иск за нарушение срещу Gautzsch Großhandel, като иска, от една страна, Gautzsch Großhandel да преустанови продажбите на павилиона „Athen“, да предаде за унищожаване намиращите се в негова собственост или владение незаконни изделия и да предостави информация относно действията си, и от друга страна, да се установи задължение на това дружество за плащане на обезщетение за вреди.

16. MBM Joseph Duna изтъква по-специално в подкрепа на иска си, че през април и май 2005 г. дизайнът му се съдържал в неговата „Брошура с нови изделия — MBM“, която била изпратена на най-големите търговци на мебели и градински мебели в бранша, както и на германски сдружения на купувачи на мебели.

17. В своя защита Gautzsch Großhandel посочва, че павилионът „Athen“ е бил разработен самостоятелно от китайския производител Zhengte в началото на 2005 г., без дизайнът на MBM Joseph Duna да му е бил известен, както и че през март 2005 г. павилионът е бил представен на европейски клиенти в изложбените помещения на Zhengte в Китай. Като твърди, че моделът на този павилион е бил изпратен през юни 2005 г. на дружество със седалище в Белгия, че MBM Joseph Duna е знаело за съществуването на този модел от септември 2005 г. и за началото на продажбата му през август 2006 г., Gautzsch Großhandel изтъква, че правото на иск на горното дружество е погасено по давност и изгубено поради неупражняване.

18. Първоинстанционният съд установява, че е отпаднало основанието за произнасяне по първото и второто искане, тъй като е изтекъл тригодишният срок за защита. Той разпорежда на Gautzsch Großhandel да предостави информация за действията си и установява, че последното е длъжно да плати обезщетение за вреди.

19. Жалбата на Gautzsch Großhandel срещу това решение е отхвърлена. Апелативният съд приема, че по силата на член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, букви а) и г) от Регламента, както и на германския Закон за правната защита на дизайните и моделите, първите искания поначало са били основателни и MBM Joseph Duna действително е имало право да получи информация и обезщетение за вреди.

20. В рамките на производството по ревизионната жалба, подадена от Gautzsch Großhandel пред Bundesgerichtshof, последната юрисдикция отбелязва, на първо място, че съгласно констатациите на апелативния съд дизайнът на MBM Joseph Duna е станал общодостъпен за първи път през април и май 2005 г., когато на търговци и търговски посредници, както и на две германски сдружения на купувачи на мебели са раздадени от 300 до 500 екземпляра от т.нар. „Брошура с нови изделия — MBM“, съдържаща изображения на разглеждания дизайн.

21. Bundesgerichtshof се пита дали разпространяването на изображения на този дизайн в такъв обхват сред търговци е достатъчно, за да може в обичайния ход на стопанската дейност той да стане известен на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Европейския съюз, по смисъла на член 11, параграф 2 от Регламента. Във връзка с това тази юрисдикция се пита дали към специализираните среди принадлежат само лицата, които в рамките на съответния сектор оказват творческо влияние върху дизайна на продукта.

22. На второ място запитващата юрисдикция посочва, че съгласно констатациите на апелативния съд дизайнът на MBM Joseph Duna е нов по смисъла на член 5, параграф 1, буква а) от Регламента, като по-ранното оповестяване на модела „Athen“ не възпрепятства признаването на дизайна на MBM Joseph Duna за нов.

23. Независимо че павилионът „Athen“ е представен в изложбените помещения на дружество Zhengte в Китай през март 2005 г. и на дружество Kosmos в Белгия, според апелативния съд специализираните среди от съответния сектор не биха могли по този начин да узнаят за дизайна в редовната стопанска практика.

24. Предвид тези съображения запитващата юрисдикция се пита при какви обстоятелства е възможно даден промишлен дизайн — макар да е оповестен на трети лица, без изрично или мълчаливо да е поставено условие за поверителност — да не стане известен в редовната стопанска практика на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Съюза, по смисъла на член 7, параграф 1 от Регламента.

25. На трето място запитващата юрисдикция отбелязва, че съгласно констатациите на апелативния съд оспорваният дизайн не е самостоятелен проект, а е резултат от копиране на дизайна на MBM Joseph Duna, като в това отношение за последното се прилагат смекчени изисквания за доказване с оглед на обективно установеното съществено съвпадение между двата спорни дизайна. Тя се пита кой носи тежестта да докаже, за целите на прилагането на член 19, параграф 2 от Регламента, че използването на нерегистрирания промишлен дизайн на Общността е резултат от копиране на защитения промишлен дизайн.

26. На четвърто място Bundesgerichtshof отбелязва, че според апелативния съд правото на иск за преустановяване на нарушение по член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, буква а) от Регламента не е било погасено по давност към датата на предявяването на иска. Във връзка с това той се пита дали правото на иск за преустановяване на нарушение на промишлен дизайн на Общността се погасява по давност и ако това е така, коя правна разпоредба урежда погасителната давност, тъй като Регламентът не съдържа специални разпоредби по този въпрос.

27. На пето място, тъй като апелативният съд е отхвърлил и изтъкнатото от Gautzsch Großhandel основание, изведено от изгубване поради неупражняване на правото да се предяви иск за преустановяване на нарушение, според запитващата юрисдикция се поставя въпросът дали, и евентуално при какви предпоставки, предвиденото в член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, буква а) от Регламента право на иск за нарушение на нерегистриран промишлен дизайн на Общността може да бъде изгубено поради неупражняване. Според нея е от значение да се определи дали обстоятелствата, въз основа на които Gautzsch Großhandel прави възражение за изгубване на правото поради неупражняване, попадат в категорията на „особените причини“ по смисъла на последната разпоредба.

28. На шесто и последно място запитващата юрисдикция си задава въпроса дали предявените в рамките на Съюза искове за унищожаване, предоставяне на информация и обезщетение за вреди следва да се разглеждат съгласно правния ред на съответната държава членка, за чиято територия са предявени. В това отношение тя отбелязва, че установяването на връзка само с правото на тази държава членка би могло да се обоснове от гледна точка по-специално на

ефективното правоприлагане, но член 89, параграф 1, буква г) от Регламента би могъл да се окаже в противоречие с такова разрешение, както и член 8, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 864/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 година относно приложимото право към извъндоговорни задължения (Рим II)³, в който също се застъпва прилагането на правото на държавата членка, в която е извършено нарушението.

III – Преюдициално запитване и производство пред Съда

29. С акт, постъпил в Съда на 25 октомври 2012 г., Bundesgerichtshof спира производството и на основание член 267 ДФЕС поставя на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Следва ли член 11, параграф 2 от Регламент[а] [...] да се тълкува в смисъл, че даден промишлен дизайн е могъл по разумен начин да стане известен в редовната стопанска практика на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Съюза, когато сред търговци са разпространени изображения на промишления дизайн?
- 2) Следва ли член 7, параграф 1, първо изречение от Регламент[а] [...] да се тълкува в смисъл, че макар да е станал достъпен за трети лица, без изрично или мълчаливо да е поставяно условие за поверителност, даден промишлен дизайн не е могъл по разумен начин да стане известен в редовната стопанска практика на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Съюза, когато
 - а) той е станал достъпен само за едно-единствено предприятие от специализираните среди или
 - б) е изложен в изложбено помещение на предприятие в Китай, което се намира извън обсега на обичайното наблюдение на пазара?
- 3) а) Следва ли член 19, параграф 2 от Регламент[а] [...] да се тълкува в смисъл, че притежателят на нерегистрирания промишлен дизайн носи тежестта да докаже, че оспорваното използване е резултат от копиране на защитения промишлен дизайн?
 - б) При утвърдителен отговор на [третия] въпрос [...], буква а):

Обръща ли се доказателствената тежест или прилагат ли се смекчени изисквания за доказване за притежателя на нерегистрирания промишлен дизайн, ако между промишления дизайн и оспорваното използване съществуват съществени съвпадения?
- 4) а) Правото на иск за преустановяване на нарушение на нерегистриран промишлен дизайн на Общността по член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, буква а) от Регламент[а] [...] подлежи ли на погасяване по давност (Verjährung)?
 - б) При утвърдителен отговор на [четвъртия] въпрос [...], буква а):

Погасяването по давност от правото на Съюза ли се урежда и евентуално от коя разпоредба?
- 5) а) Правото на иск за преустановяване на нарушение на нерегистриран промишлен дизайн на Общността по член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, буква а) от Регламент[а] [...] изгубва ли се поради неупражняване (Verwirkung)?

3 — ОВ L 199, стр. 40.

б) При утвърдителен отговор на [петия] въпрос [...], буква а):

Изгубването поради неупражняване от правото на Съюза ли се урежда и евентуално от коя разпоредба?

б) Следва ли член 89, параграф 1, буква г) от Регламент[а] [...] да се тълкува в смисъл, че към предявени в рамките на Съюза искове за унищожаване, предоставяне на информация и обезщетение за вреди поради нарушение на нерегистриран промишлен дизайн на Общността се прилага правото на държавите членки, в които са извършени нарушенията?“.

30. Gautzsch Großhandel и Европейската комисия представят писмени становища съответно на 4 февруари и на 15 февруари 2013 г. На основание член 76, параграфи 1 и 2 от Процедурния правилник на Съда последният решава да не провежда съдебно заседание за изслушване на устните състезания, тъй като счита, че разполага с достатъчно данни, и страните не са направили искане в този смисъл.

IV – Анализ

31. Първите два въпроса се отнасят до понятието за достъпност, употребено в член 7, параграф 1 и член 11, параграф 2 от Регламента. Става въпрос по-специално за тълкуване на израза „специализирани среди от съответния сектор, действащи в рамките на Общността“, използван за определяне на достъпността. С останалите четири въпроса се цели да се определи приложимото право по редица процесуалноправни и материалноправни въпроси.

A – По първия преюдициален въпрос

32. С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска насоки от Съда във връзка с понятието „специализирани среди“, употребено в член 11, параграф 2 от Регламента: достатъчно ли е разпространението на изображението на даден дизайн сред търговци, за да се приеме, че този дизайн е могъл по разумен начин да стане известен на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Съюза?

33. Следователно става въпрос за избор между ограничително тълкуване, съгласно което специализираните среди включват само лицата, които в рамките на съответния сектор се занимават със създаване, разработване или производство на продукти в съответствие с тези дизайни, и по-разширително тълкуване, съгласно което понятието „специализирани среди от съответния сектор“ би включвало търговските посредници и търговците.

34. Запитващата юрисдикция изглежда подкрепя второто тълкуване. Споделям позицията ѝ.

35. От езикова гледна точка член 11, параграф 2, първо изречение от Регламента съдържа две части. То започва първо с изброяване на хипотезите, при които промишлен дизайн може да се разглежда като общодостъпен в рамките на Съюза. Случаят е такъв, „ако е бил публикуван, излаган, използван в търговията или оповестен“. По-нататък изречението продължава с посочване на конкретното обстоятелство, което ще позволи тези действия на разпространение да доведат до „достъпност“ (като двете части са свързани със израза „по такъв начин, че“). Това е така, ако „в обичайния ход на [стопанската дейност], тези [действия] [...] могат разумно да станат познати на специализираните среди от съответния сектор, действащ[и] в рамките на Общността“.

36. В рамките на това изречение използването на израза „по такъв начин, че“, последван от показателния израз „тези действия“, по необходимост води до включване в понятието за специализирани среди на всички хипотези и участници, посочени в първата част от изречението, включително търговската сфера. Изразът „в обичайния ход на стопанската дейност“, използван във втората част на изречението, също предполага включването на търговските посредници и търговците в „специализираните среди от съответния сектор“.

37. Преследваната с Регламента цел и общата рамка, в която той се вписва, не се противопоставят на това тълкуване.

38. Както обобщава High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Patents Court) (Обединеното кралство), възниква въпросът „*who is in the circle?*“⁴. Освен това съм съгласен с дадения от този съд отговор, а именно че по принцип понятието обхваща всички лица, които участват в търговията с продуктите от съответния сектор. Следователно то включва лицата, които проектират и произвеждат тези продукти, както и тези, които ги рекламират, пускат на пазара, разпространяват и продават в рамките на търговския обмен в Съюза⁵.

39. Ето защо смятам, че отговорът на първия преюдициален въпрос трябва да бъде утвърдителен: член 11, параграф 2 от Регламента следва да се тълкува в смисъл, че в редовната стопанска практика даден промишлен дизайн може по разумен начин да стане известен на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Съюза, когато сред търговците, действащи в съответния сектор, предварително са разпространени изображения на промишления дизайн.

Б – По втория преюдициален въпрос

40. Вторият въпрос се отнася не до член 11, параграф 2 от Регламента, а до член 7, параграф 1 от него. Все така обаче става въпрос за определяне на понятието „специализирани среди“. Всъщност първият въпрос е по-скоро от позицията на притежателя на дизайна — дали дизайнът, за който иска защита, е станал достъпен в достатъчна степен, за да се ползва от защитата по Регламента, а вторият е по-скоро този, който си задава твърденият нарушител, а именно дали е възможно притежателят да узнае за дизайна на „третото лице“ (в случая на твърдения нарушител) преди оповестяването на своя дизайн и следователно да изгуби твърдяното си право на защита.

4 — Решение на High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Patents Court) от 19 юли 2007 г. по дело Green Lane Products Ltd v PMS International Group Ltd & Ors ([2007] EWHC 1712). Това решение е потвърдено от въззивната инстанция ([2008] EWCA Civ 358). Спорът се отнася не до член 11, параграф 2 от Регламента, а до член 7 от него. Разглежданите изрази обаче са идентични в двата случая, тъй като в член 7 също се споменава „редовната [стопанска] практика“ („the normal course of business“) на „специализираните среди от съответния сектор“ („to the circles specialised in the sector concerned“).

5 — Това разширително тълкуване се приема положително и в правната теория. Вж. в този смисъл Tritton, G. Intellectual Property in Europe. 3. ed., Sweet & Maxwell, London 2008, № 5-032, по-специално стр. 570; Smith, H. Disagreement over 'relevant sector' when determining prior art under Community design right. — *Journal of Intellectual Property Law & Practice*. 2007, vol. 2, No. 12, 795—796; Casado Cerviño A. et Blanco Jiménez, A. El Diseño Comunitario: una Aproximación al Régimen Legal de los Dibujos y Modelos en Europa. 2. ed., Thomson — Aranzadi, 2005, p. 44, както и Fernández-Nóvoa, C. El diseño no registrado. — *Actas de derecho industrial y derecho de autor*. vol. 24, 2003, 81—90, по-специално стр. 86: „На второ място би трябвало да се определи средното равнище на осведоменост на лицата, образуващи съответния сектор: лицата, които създават дизайни по занятие, и специализираните търговци, които осъществяват дейност в Европейския съюз“ (курсивът е мой, неофициален превод на следния текст: „En segundo lugar, habrá que establecer cuál es el nivel medio de información de que disponen quienes componen el pertinente sector: los diseñadores profesionales y los comerciantes especializados que operan en la Unión Europea“).

41. Всъщност запитващата юрисдикция се пита дали когато промишленият дизайн е станал достъпен само за едно-единствено предприятие в сектора (втори въпрос, буква а) или е изложен в изложбено помещение на предприятие в Китай, което се намира извън обичайния обсег на наблюдение на пазара (втори въпрос, буква б), може да се приеме, че този дизайн „по разумен начин [...] [е] стан[ал] известен [...] на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Съюза“.

42. Следва да се припомни, че съгласно член 7, параграф 1 от Регламента промишленият дизайн се счита за общодостъпен, ако е публикуван, след регистрация или по друг начин, или изложен, използван в търговията или оповестен по друг начин преди предвижданата дата съответно в член 5, параграф 1, буква а) и член 6, параграф 1, буква а) или в член 5, параграф 1, буква б) и член 6, параграф 1, буква б) от Регламента.

43. В същия параграф са предвидени две изключения. От една страна, промишленият дизайн не се счита за общодостъпен, ако е оповестен пред трето лице при изрични или мълчаливи условия за поверителност (хипотеза, изключена във въпроса на запитващата юрисдикция). От друга страна, общото правило не се прилага и ако „няма разумен начин, по който“ действията, които по принцип съставляват оповестяването, „да са станали известни в редовната [стопанска] практика на специализираните среди от съответния сектор, действащ[и] в рамките на Общността“.

1. Достъпност само за едно предприятие

44. Според мен отговорът на първата част от втория въпрос може да бъде изведен от самия текст на член 7, параграф 1 от Регламента.

45. Доколкото законодателят е избрал да използва множествено число в текста на първото изключение („освен ако няма разумен начин, по който тези [действия] да са станали известни в редовната [стопанска] практика на *специализираните среди* от съответния сектор, действащ[и] в рамките на Общността“⁶), от него не може да се заключи, че оповестяването само на едно-единствено предприятие би било достатъчно, за да отговаря на изискването по член 7, дори и това предприятие да принадлежи към съответните „специализирани среди“.

2. Достъпност и териториалност

46. Втората част от втория въпрос, свързана с последиците от излагането на даден промишлен дизайн в изложбено помещение на предприятие в Китай, е по-деликатна.

47. Както отбелязва Комисията в становището си, между член 7, параграф 1, първо изречение и член 11, параграф 2 от Регламента има съществена разлика, тъй като в член 11, параграф 2 се споменава изрично общодостъпност „в рамките на Общността“, докато в член 7, параграф 1, първо изречение не се посочва по такъв начин територията на Съюза.

48. От това следва логично, че за да се прецени дали е налице достъпност по смисъла на член 7, параграф 1 от Регламента, по принцип следва да се вземе предвид разпространението, независимо от това къде е осъществено. Впрочем националните юрисдикции и правната теория изглежда споделят това тълкуване на разпоредбата⁷.

6 — Курсивът е мой.

7 — Вж. в този смисъл *Tritton*, G., *op. cit.*, по-специално стр. 571; *Fernández-Nóvoa*, C., *op. cit.*, 81—90, по-специално стр. 86. За прилагането в националната съдебна практика вж. *Hanseatisches Oberlandesgericht*, 5 U 96/05, от 7 юни 2006 г. Резюме на това решение е публикувано под заглавие „Chinese pre-publication precludes European Community unregistered design right“ в *Journal of Intellectual Property Law & Practice*. 2007, vol. 2, No. 7, 441—443.

49. Следва обаче да се отбележи, че в член 7, параграф 1, както и в член 11, параграф 2 от Регламента се уточнява, че лицата, за които потенциално е предназначено такова оповестяване, са предприятията, които *действат в рамките на Общността* и следва да се разглеждат като принадлежащи към „специализираните среди от съответния сектор“.

50. Това уточнение не е без значение. То следва от предложение за изменение, направено от Икономическия и социален комитет⁸ с конкретната цел да се ограничи обхватът на предложението на Комисията, която приема първоначално, че новостта следва да се преценява на световно равнище, без други указания⁹. За да се ограничат последиците от практика, при която продавачите на стоки, нарушаващи правата върху промишлени дизайни (основно в текстилната промишленост), се сдобиват с удостоверения, в които невярно се сочи, че оспорваният промишлен дизайн вече е бил създаден преди това от трети лица, Икономическият и социален комитет предлага определението за достъпност в член 5, параграф 2 от предложението (член 7, параграф 1 от Регламента) да бъде допълнено по следния начин: „[e]дин промишлен дизайн се счита за общодостъпен, ако е публикуван след регистрация или изложен, използван в търговията или оповестен по друг начин, освен ако няма разумен начин, по който тези действия да са станали известни в редовната стопанска практика на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Общността, преди референтната дата“¹⁰.

51. Следователно изискването дизайнът да бъде познат на специализираните среди, действащи в рамките на Съюза, не е случайно. Напротив, то е резултат от отчитането на конкретен стремеж. Както обобщават някои автори, налице са два елемента: единият (абсолютен) е оповестяването където и да било в света, а другият (относителен) е свързан с узнаването от специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Съюза¹¹.

52. Употребата на „normal“ [редовна] и „razoblamente“ [по разумен начин] в текста на испански език, „normal“ и „reasonably“ в текста на английски език, „normale“ и „raisonnement“ в текста на френски език или още „normale“ и „redelijkerwijs“ в този на нидерландски език също оказва въздействие върху проверката, която трябва да извърши юрисдикцията, натоварена с преценка на последиците от твърдяно оповестяване. Първият от тези термини може да бъде определен съответно като „corriente o habitual“, „conforming to a standard; usual, typical, or expected“, „qui est dépourvu de tout caractère exceptionnel; qui est conforme au type le plus fréquent“, „overeenkomstig de regel, niets bijzonders of verontrustends; als norm dienend“ [„който отговаря на дадена норма, правилен, обикновен“]. Вторият следва да се разбира съответно като отнасящ се до онова, което се иска „de manera razonable“, тоест „proporcionada o equilibrada“, „to a moderate or acceptable degree“, „sans prétention excessive, sans trop exiger“, „met billijkheid“ или „met verstand redenerend“ [„в разумна степен, без да се изисква прекомерно много“]¹².

8 — Становище на Икономическия и социален комитет от 6 юли 1994 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно промишления дизайн на Общността и предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно правната защита на промишления дизайн (ОВ С 388, стр. 9—13).

9 — Вж. член 5 от предложението на Комисията за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно промишления дизайн на Общността (COM(93) 342 окончателен).

10 — Вж. точка 3.1.4 от посоченото по-горе Становище на Икономическия и социален комитет.

11 — Saez, V. M. The unregistered Community design. — European Intellectual Property Review. 2002, vol. 24, No. 12, 585—590, по-специално стр. 587. Относно разграничението между оповестяването и възприемането му вж. също Massa, Ch.-H. et Strowel, A. Community design: Cinderella revamped. — European Intellectual Property Review. 2003, vol. 25, No. 2, 68—78, по-специално стр. 73.

12 — За определенията на испански език вж. Diccionario del Español actual. Manuel Seco, Olimpia Andres y Gabino Ramos, 1999, за определенията на английски език вж. Oxford dictionary of English. 2. ed., 2005; за определенията на френски език вж. Le Petit Robert, dictionnaire de la langue française, 2003, и за тези на нидерландски език вж. Van Dale, Groot Woordenboek der Nederlandse Taal, 1992.

53. Следователно от съответните лица не може да се изисква да предприемат особени и задълбочени действия, за да узнаят за по-ранен промишлен дизайн. Както отбелязва Комисията в писменото си становище, ако вероятността действията по оповестяване да не са станали известни е по-голяма от тази те да са станали известни, не може да се приеме, че тези действия са станали известни в редовната стопанска практика. С други думи, следва в определен смисъл да се позовем на *quod plerumque fit*¹³.

54. Ето защо, за да отговорим на поставения от запитващата юрисдикция въпрос, трябва да се поставим на мястото на специалистите, които действат на територията на Съюза, и да се запитаме дали вследствие на посочените действия те са могли да узнаят по разумен начин и в редовната стопанска практика за промишления дизайн.

55. Вследствие на тези различни насоки за тълкуване смятам, че представянето на дизайн в изложбено помещение само на едно предприятие, което освен това се намира в Китай, не е достатъчно, за да доведе в редовната стопанска практика до това този дизайн да стане известен на специализираните среди, действащи в рамките на Съюза. Положението обаче би било различно, ако дизайнът е бил представен в Китай, но например на известен международен панаир, в който да са взели участие основните или по-голямата част от европейските участници в съответния сектор¹⁴.

В – По третия преюдициален въпрос

56. С третия си въпрос, както и с четвъртия и петия въпрос, Bundesgerichtshof иска от Съда насоки относно процесуалните правила, приложими за иска по член 19, параграф 2 от Регламента (за преустановяване на нарушение). Третият въпрос се отнася по-специално до тежестта за доказване, че оспорваното използване е резултат от копиране на защитения промишлен дизайн.

1. Обща рамка

57. Дял II от Регламента е озаглавен „Правото, свързано с промишлените дизайни“. Член 19 от Регламента е първият член от раздел 4, озаглавен „Правни последици на промишления дизайн на Общността“. Този член е със заглавие „Права, предоставяни от промишления дизайн на Общността“. Член 19, параграф 1 предвижда, че „[р]егистрираният промишлен дизайн на Общността дава на своя притежател изключителното право да използва и да забранява на всеки друг използването на промишления дизайн, без негово съгласие“. Член 19, параграф 2 предвижда, че „[н]ерегистрираният промишлен дизайн на Общността не дава на своя притежател правото да предотвратява действията, посочени в параграф 1, освен ако [оспорваното] използване[...] е резултат [от] копиране на защитения промишлен дизайн“.

58. Съгласно съображение 22 от Регламента „[п]ривеждането на тези права в действие се оставя на националното право“, като Регламентът предвижда единствено „някои основни уеднаквени санкции във всички държави членки“.

13 — Вярно е, че изразът „по разумен начин“ не се съдържа в текста на член 7 от Регламента на немски, латвийски, румънски и словашки език. Фактът обаче, че той се съдържа в текста на 18 от 22 езика, според мен е достатъчно значим, за да потвърди тълкуването, което освен това следва от общата структура и целта на Регламента, и за да няма противоречие с постоянната съдебна практика, съгласно която формулировката, използвана в текста на правна разпоредба на Съюза на един от езиците, не може да служи като единствена основа за тълкуването на разпоредбата или да ѝ се отдава предимство пред текстовете на останалите езици. Всъщност подобен подход би бил несъвместим с изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза. В случай на несъответствия между текстовете на различните езици въпросната разпоредба трябва да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, от която тя е част (вж. по-специално Решение от 12 ноември 1998 г. по дело *Institute of the Motor Industry*, C-149/97, *Rescueil*, стр. I-7053, точка 16 и Решение от 25 март 2010 г. по дело *Helmut Müller*, C-451/08, *Сборник*, стр. I-2673, точка 38).

14 — Пример, даден от *Casado Cerviño, A. et Blanco Jiménez, A.*, *op. cit.*, p. 44.

59. Впрочем в член 88 от Регламента изрично се закрепя посоченото в това съображение, като се предвижда в параграфи 2 и 3, че „[з]а всички въпроси, които не влизат в приложното поле на настоящия регламент, съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, прилага своето национално право, включително и международното частно право“ и че, ако в Регламента не е предвидено друго, посоченият съд „прилага процесуалните правила за този тип производство по регистриране на промишлени дизайни на Общността, които се прилагат в държавата членка, на чиято територия е разположен съдът“.

60. Член 85, параграф 2 от Регламента предвижда обаче, че „[п]ри производство за нарушение или за заплахата от нарушение на нерегистриран промишлен дизайн на Общността, съдилищата, произнасящи се по промишлените дизайни на Общността, считат промишления дизайн на Общността за действителен, когато притежателят на промишления дизайн на Общността предостави доказателство, че условията, предвидени от член 11, са изпълнени или ако посочи с какво неговият промишлен дизайн на Общността е оригинален“.

61. Последните два члена се намират в дял IX от Регламента, озаглавен „Юрисдикция и производство по иски, свързани с промишлените дизайни на Общността“.

2. Анализ на релевантните разпоредби от Регламента

62. От описаната накратко по-горе структура на Регламента ясно следва, че от член 19, параграф 2 от този регламент не може да се изведе никакво процесуално правило.

63. Напротив, този член урежда съдържанието на правото на притежателя на промишлен дизайн, без каквито и да било процесуални съображения: притежателят на нерегистриран промишлен дизайн на Общността има право да иска да бъдат забранени различни действия, при условие че оспорваното използване е резултат от копиране на посочения промишлен дизайн.

64. Освен това от съображение 22 и от член 88 от Регламента следва, че определянето на процесуалните правила — сред които са и тези за тежестта на доказване — е в правомощията на националните законодатели¹⁵. Впрочем съгласен съм с Комисията, която посочва в писменото си становище, че член 85, параграф 2 от Регламента не може да се приложи по аналогия. Всъщност смятам също така, че тази разпоредба се отнася само до тежестта да се докаже, че са изпълнени предвидените в член 11 от Регламента условия, за да се ползва защитата на нерегистрирания промишлен дизайн на Общността, а не до тежестта за доказване на използването на копие на посочения промишлен дизайн.

65. Следователно на този етап на запитващата юрисдикция би следвало да се отговори, че член 19, параграф 2 от Регламента не може да се тълкува в смисъл, че притежателят на нерегистрирания промишлен дизайн на Общността трябва да докаже, че оспорваното използване е резултат от копиране на посочения промишлен дизайн, тъй като този въпрос е от компетентността на националния законодател. В такъв случай не би било необходимо да се отговаря на третия въпрос, буква б), който се отнася до евентуално обръщане на тежестта на доказване или възможността за смекчени изисквания при доказването.

66. Въпреки това общата цел, преследвана с този регламент, и отговорът, даден от Съда на подобен въпрос в областта на марките, ми дават основание да продължа разсъжденияето.

15 — Вж. в този смисъл за задълбочено проучване на този въпрос *Mouncef-Moungache*, M. Les dessins et modèles en droit de l'Union européenne. Bruylant, Bruxelles 2012 (вж. по-специално част II, дял I, глава 2). Вж. също *Llobregat Hurtado*, M.-L. Régimen jurídico de los dibujos y modelos registrados y no registrados en el Reglamento 6/2002 del Consejo, del 12 de diciembre de 2001, sobre dibujos et modelos comunitarios. — La marca comunitaria, modelos y dibujos comunitarios. Análisis de la implantación el Tribunal de marcas de Alicante. Estudios de Derecho Judicial. No. 68, Madrid 2005, 119—198, по-специално стр. 129.

3. Разсъждения, свързани с правото на марките

67. По дело *Class international*¹⁶ до Съда е отправен въпрос относно тежестта на доказване в производствата във връзка с нарушения на марката на Общността. Като въведение към своя отговор Съдът отбелязва, че „въпросът за доказването възниква при пораждаването на съдебен спор, тоест когато притежателят на марката се позове на нарушение на изключителното право, предоставено му от член 5, параграф 1 от [Първа директива 89/104/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките¹⁷] и член 9, параграф 1 от Регламент [(ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността¹⁸]“.

68. Това положение е много сходно с разглежданото в настоящия случай. От една страна, разглежданото право — да бъдат забранени някои използвания на идентичен или сходен знак — е идентично *mutatis mutandis* с предвиденото в член 19 от Регламента в областта на промишления дизайн. От друга страна, установените с двата посочени по-горе регламента механизми за уреждане на спорове са сходни¹⁹.

69. В посоченото по-горе дело *Class International* генералният адвокат Jacobs стига до решение, подобно на предложеното от мен. Според него от съображенията на Регламента относно марката на Общността следва, че тежестта на доказване се урежда от националните процесуални правила и „когато притежателят на марката се опитва да забрани на търговец да използва марката в търговската дейност“, няма „основателни причини [да се отклоняваме от принципа, че] следва да се прилагат националните правила относно тежестта на доказване“²⁰.

70. Съдът обаче не възприема позицията на генералния адвокат и, обратно, решава, че в положение като представеното пред него (и което според мен е сравнимо с това по настоящото дело) „тежестта за доказване на нарушението [на изключителното право] следва да се носи от притежателя на марката, който се позовава на него, [и] ако [т]ова нарушение бъде доказано, то тогава операторът отговорник трябва да докаже, че притежателят е дал съгласие за пускане на продуктите на пазара в Общността“²¹.

71. Ето защо предвид сходството по структура и по същество между Регламенти № 40/94 и № 6/2002, между установените с тях механизми за защита и предвид сходството на преследваните с тези два акта цели съм склонен да смятам, че решението на Съда по посоченото по-горе дело *Class International* следва да бъде приложено към правото на промишлените дизайни.

16 — Решение от 18 октомври 2005 г. (C-405/03, Recueil, стр. I-8735, точка 70).

17 — ОВ L 40, 1989 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 92).

18 — ОВ L 11, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 146). След редица изменения Регламент № 40/94 е кодифициран с Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Общността (ОВ L 78, стр. 1).

19 — Паралелът между двата посочени по-горе регламента е изрично изтъкван от самото начало. При представянето на проекта си за Регламент относно промишления дизайн на Общността Комисията пояснява по повод на членове 83—98 относно механизма за уреждане на спорове в областта на промишления дизайн на Общността (понастоящем членове 79—94 от Регламента), че те „до голяма степен се основават на съответните разпоредби в проекта за Регламент относно марката на Общността“ (СОМ(93) 342 окончателен, стр. 46).

20 — Точки 81 и 82 от заключението на генералния адвокат Jacobs по дело *Class International*.

21 — Решение по дело *Class International*, посочено по-горе (точка 74).

72. Всъщност, както посочва генералният адвокат Mengozzi в точка 6 от заключението си по дело FEIA²², „[к]акто следва от съображенията на Регламента, въвеждането на промишлен дизайн на Общността, който да е подчинен на еднакъв режим на цялата територия на Общността, цели [...] да се избегне идентични промишлени дизайни да се закрилят по различен начин и в интерес на различни притежатели в различните правни системи предвид все още съществуващите значителни отлики между законодателствата на държавите членки“.

73. Несъмнено, както посочва Съдът по повод на марките в Решение по дело Class International, посочено по-горе, „ако [въпросът за тежестта за доказване на нарушението на правото да се забраняват определени действия] попада в обхвата на националното право на държавите членки, от това би могло да произтече различна защита за притежателите на марки в зависимост от съответното законодателство. Целта за „една и съща защита в правните системи на всички държави членки“, посочена в девето съображение от Директивата и определена в него като „важна“, не би била постигната“²³.

74. В случая, тъй като в съображение 1 от Регламента се споменава „еднаква закрила и [...] еднакво действие на цялата територия“ на Съюза, според мен същото разсъждение е напълно валидно и за правото на промишлените дизайни.

4. Заключение по третия преюдициален въпрос

75. Като се имат предвид всички изложени по-горе съображения, предлагам на Съда да отговори на поставения от запитващата юрисдикция трети въпрос, букви а) и б) по следния начин: член 19, параграф 2 от Регламента не съдържа никакво правило относно тежестта на доказване. При все това в положение като разглежданото в спора по главното производство притежателят на нерегистрирания промишлен дизайн трябва да докаже настъпването на обстоятелствата, позволяващи упражняване на предвиденото в този член право да се иска преустановяване на нарушението, като докаже, че оспорваното използване е резултат от копиране на защитения промишлен дизайн.

76. Съгласно съображение 22 и член 88, параграфи 2 и 3 от Регламента конкретните правила относно тежестта на доказване се определят от националния законодател. От своя страна, националният съд трябва да следи за спазването на принципа на ефективност. Всъщност „от съдебната практика произтича, че държавите членки трябва да гарантират, че правилата за доказване, по-специално правилата за разпределяне на тежестта на доказване, приложими в съдебните производства по спорове относно нарушаване на общностното право, на първо място не са по-неблагоприятни от тези, които уреждат аналогични вътрешноправни съдебни производства, а на второ място, не правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването от страните в процеса на правата, предоставени от общностния правен ред“²⁴.

77. Следователно, както с основание припомня Комисията в писменото си становище, ако установи, че възлагането на притежателя на защитения промишлен дизайн на тежестта на доказване може да направи невъзможно или изключително трудно това доказване (по-специално поради това, че то се отнася до данни, с които е невъзможно притежателят на правото да разполага), националният съд е длъжен да използва всички процесуални средства, с които разполага по силата на националното право, за да компенсира това затруднение. Той

22 — Решение от 2 юли 2009 г. (C-32/08, Сборник, стр. I-5611).

23 — Решение по дело Class International, посочено по-горе (точка 73).

24 — Решение от 24 април 2008 г. по дело Argos (C-55/06, Сборник, стр. I-2931, точка 191).

може например да използва механизма на презумпцията или различни мерки за събиране на доказателства, включително представянето на документ или на доказателство от една от страните или от трето лице²⁵, или още да реши, че с оглед на представените от притежателя на промишления дизайн доказателства ответникът е длъжен да ги обори подробно и по същество.

Г – По четвъртия и петия преюдициален въпрос

78. Четвъртият и петият въпрос на запитващата юрисдикция се отнасят до правилата за погасяване по давност и/или изгубване поради неупражняване на предвиденото в член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, буква а) от Регламента право на иск за преустановяване на нарушение на нерегистриран промишлен дизайн на Общността. Ето защо смятам, че те могат да бъдат разгледани заедно.

1. „Особени причини“ по смисъла на член 89, параграф 1 от Регламента

79. Както вече имах възможност да посоча при разглеждането на третия въпрос, правата, предоставени от промишления дизайн на Общността, са уредени в член 19 от Регламента.

80. От своя страна, член 89 от посочения регламент е включен в дял IX „Юрисдикция и производство по искове, свързани с промишлените дизайни на Общността“. В този член са уредени санкциите, които могат да наложат съдилищата, произнасящи се по промишлените дизайни на Общността. Сред тях по-специално е и забраната за продължаване на действията по нарушението, във връзка с които е предявен искът.

81. Съгласно първия параграф от този член, когато съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, установи, че ответникът е нарушил или застрашава да наруши промишлен дизайн на Общността, той разпорежда мерки, „освен ако има особени причини да действа по друг начин“.

82. В своя акт запитващата юрисдикция изглежда включва погасяването по давност в тези „особени причини“²⁶. По повод на изгубването поради неупражняване тя изрично се пита „дали разглежданият фактически състав, въз основа на който ответникът прави извод за наличието на отпадане поради неупражняване, отговаря на изискването за „особени причини“ по смисъла на член 89, параграф 1, буква а) от GGV“²⁷.

83. Аз обаче не смятам, че е възможно да се направи такова съпоставяне.

84. Ако се основем на дадените от Комисията обяснения при представянето на предложението за Регламент относно промишления дизайн на Общността²⁸, като „особени причини“, позволяващи да не бъдат наложени санкции, може например да бъде изтъкнат „[...] фактът, че в даден случай изземването би било ненужно или прекалено тежко като санкция. Също така в някои случаи разпореждането за представяне на информация би могло да бъде напълно лишено от смисъл, ако, например, нарушителят е и производител на стоките, с които се нарушава правото върху промишления дизайн“.

25 — Вж. в този смисъл Решение от 7 септември 2006 г. по дело Laboratoires Boiron (C-526/04, Recueil, стр. I-7529, точка 55).

26 — „Член 89, параграф 1, буква а) от GGV не съдържа специални разпоредби относно погасяването по давност на иска за преустановяване на нарушение. *Въпреки това*, съгласно член 89, параграф 1, буква а) от GGV в случай на нарушение или на заплахата за нарушение съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, постановява забрана единствено ако няма особени причини да действа по друг начин“ (точка 40 от акта за преюдициално запитване, курсивът е мой).

27 — Точка 44 от акта за преюдициално запитване.

28 — Предложение за посочения по-горе регламент (COM(93) 342 окончателен, стр. 51).

85. Следователно става въпрос за фактически положения, а не за процесуални правила. Това тълкуване се потвърждава от практиката на Съда относно паралелната разпоредба от правото на марките. Според Съда „понятието „особени причини“ се отнася до фактически обстоятелства, присъщи на даден случай“²⁹.

2. Определяне на погасяването по давност и изгубването поради неупражняване: процесуална автономия

86. Както вече поясних при разглеждането на третия въпрос, от съображение 22 и от член 88 от Регламента ясно следва, че определянето на процесуалните правила е правомощие на националните законодатели.

87. Макар в член 15, параграф 3 от Регламента действително да се споменава погасяването по давност, тази разпоредба все пак се отнася само до исковете по първите два параграфа на този член, а именно исковете за признаване на дадено лице за притежател на промишлен дизайн на Общността³⁰. Също така установявам, че противно на Регламента относно марката на Общността³¹, Регламентът не урежда изгубването поради неупражняване. Все пак не смятам, че от тази липса на правна уредба може да се изведе забрана на такъв вид правило.

88. Следователно при липса на правна уредба на Съюза по тези въпроси, в съответствие с принципа на процесуална автономия те попадат в обхвата на приложимото национално право съгласно член 88, параграфи 2 и 3 от Регламента.

89. С други думи, въпросът дали предвиденото в член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, буква а) от Регламента право на иск за преустановяване на нарушение се погасява по давност и/или се изгубва поради неупражняване и евентуално при какви условия това право се погасява по давност и/или изгубва поради неупражняване попада в обхвата на приложимото национално право съгласно член 88, параграфи 2 и 3 от Регламента.

3. Уточнения във връзка с принципите на равностойност и ефективност

90. Съдът има богата практика във връзка с давностните и преклузивните срокове. Смятам, че е важно да се припомнят три правила:

— Първо, макар принципът на равностойност да не може да се тълкува в смисъл, че задължава държава членка да разшири прилагането на най-благоприятния си съществуващ вътрешноправен режим по отношение на всички предявени в дадена област на правото искове, запитващата юрисдикция следва да провери „дали съответстват на посочения принцип [на равностойност] правилата, чието предназначение е да гарантират във

29 — Решение от 14 декември 2006 г. по дело Nokia (C-316/05, Recueil, стр. I-12083, точка 38).

30 — Член 15 от Регламента гласи следното:

„1. Ако нерегистриран промишлен дизайн на Общността е оповестен или към него се предявяват искания от страна на лице, което не се ползва с такива права по смисъла на член 14, или ако регистриран дизайн на Общността е заявен или регистриран на името на такова лице, то правоимащото лице по тази разпоредба може, без да се засягат други права или действия, да претендира да бъде признато за легитимен притежател на промишления дизайн на Общността.

2. Когато едно лице притежава съвместно правото на промишлен дизайн на Общността, то може, съгласно параграф 1, да претендира да бъде обявено за съпритежател.

3. Производствата по параграфи 1 или 2 се погасяват по давност три години, считано от датата на публикуване на регистриран дизайн на Общността или от датата на оповестяването му като нерегистриран дизайн на Общността. Тази разпоредба не се прилага, ако лицето, което няма право върху дизайн на Общността, е било недобросъвестно към момента на заявяване или оповестяване на този дизайн или към момента, в който му е прехвърлен.

[...]“.

31 — Вж. член 54 от Регламент № 207/2009.

вътрешното право защитата на правата, които субектите на правото черпят от правото на Съюза, и да провери както предмета, така и основните характеристики на исковете по вътрешното право, за които се твърди, че са сходни. За тази цел националната юрисдикция трябва да провери дали съответните искове са сходни от гледна точка на предмета, основанието и основните им характеристики³². В самия член 88, параграф 3 от Регламента изрично се уточнява, че „съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, прилага процесуалните правила за този тип производство по регистриране на промишлени дизайни на Общността, които се прилагат в държавата членка, на чиято територия е разположен съдът“.

- На следващо място, принципът на ефективност изисква предвиденият от националното право давностен срок да започне да тече едва от датата, на която притежателят на правото е узнал или е могъл да узнае за твърдяното нарушение³³.
- На последно място, що се отнася до производство за преустановяване на продължавано или повторно нарушение, националната норма относно погасяването по давност или изгубването поради неупражняване не може да бъде формулирана по такъв начин, че давностният срок да изтече преди нарушението да бъде преустановено³⁴.

91. Националната юрисдикция трябва да взема предвид тези три правила при прилагане на националните разпоредби относно давностния срок и/или срока за изгубване поради неупражняване, приложим към производството по член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, буква в) от Регламента.

Д – По шестия преюдициален въпрос

92. С шестия си въпрос запитващата юрисдикция иска от Съда насоки относно приложимото право за посочените в член 89, параграф 1, буква г) от Регламента санкции като тези във връзка с предявените в случая искове за унищожаване, предоставяне на информация и обезщетение за вреди. Дали за тези санкции, които не са уточнени в Регламента, се прилага правото на държавата членка, в която е извършено нарушението, или това на държавата членка на сезирания съд?

93. Съгласно член 89, параграф 1, буква г) от Регламента, когато по иск за нарушение (или заплахата за нарушение) съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, установи, че ответникът е нарушил (или застрашава да наруши) промишлен дизайн на Общността, той може да разпорежи „всяка мярка, налагаща други санкции [различни от посочените в букви а), б) и в)], предвидени от правото, включително от международното частно право, на държавата членка, в която е извършено нарушението или заплахата за нарушение“.

1. Обхват на член 89, параграф 1, буква г) от Регламента

94. Преди да се определи приложимото право по отношение на „другите санкции“, посочени в член 89, параграф 1, буква г) от Регламента, следва да се провери дали всички посочени от запитващата юрисдикция мерки — искания за унищожаване, предоставяне на информация и обезщетение за вреди — действително попадат в обхвата на тази разпоредба.

32 — Решение от 19 юли 2012 г. по дело Littlewoods Retail Ltd и др. (C-591/10, точка 31).

33 — Вж. в този смисъл Решение от 28 януари 2010 г. по дело Uniplex (UK) (C-406/08, Сборник, стр. I-817, точка 32).

34 — Вж. в този смисъл Решение от 13 юли 2006 г. по дело Manfredi и др. (C-295/04-C-298/04, Recueil, стр. I-6619, точки 78—80).

95. Според Комисията само унищожаването би могло да се включи в понятието „санкции“, употребено в член 89 от Регламента. На основание съображение 22 от този регламент тя смята, че посоченият член се отнася само до мерките, с които може да се преустанови спорното поведение.

96. Не споделям това тълкуване. Напротив, съображение 22 е формулирано така, че уточнението относно целта на санкциите се отнася единствено до „основните уеднаквени санкции“, приети за необходими от законодателя на Съюза: „[н]еобходимо е, следователно, да се предвидят някои основни уеднаквени санкции във всички държави членки. Тези санкции би трябвало да направят възможно преустановяването на правонарушението, независимо от това кой съд е сезиран“³⁵. В съображение 31 се добавя, че Регламентът не изключва прилагането на други релевантни закони на държавите членки, като отнасящите се до гражданската отговорност.

97. Според мен текстът на член 89, параграф 1 от Регламента отразява различните цели, изразени в посочените по-горе съображения. От една страна, законодателят на Съюза е предвидил основни уеднаквени санкции, с които да се преустановят нарушенията. Това са мерките за забрана и изземване, уредени в посочения член 89, параграф 1, букви а), б) и в). От друга страна, националните законодатели могат да приемат други санкции, като например изплащане на обезщетения за вреди. Именно тази възможност е закрепена в член 89, параграф 1, буква г) от Регламента.

98. Така е формулирана и съответната разпоредба от Регламент № 207/2009 относно марката на Общността, а именно член 102³⁶. Макар този член очевидно да не е формулиран толкова подробно, той има същата структура като член 89 от Регламента относно промишления дизайн на Общността. Всъщност, от една страна, първият параграф от този член се отнася до мярката за забрана и мерки „в съответствие с националното законодателство, които са в състояние да гарантират спазването на тази забрана“. От друга страна, във втория параграф от този член се предвижда, че „съдът за марките на Общността прилага законодателството на държавата членка, включително нейното международно частно право, в която са били осъществени действията по нарушение или опасността от нарушение“. Както пояснява генералният адвокат Cruz Villalón по дело DHL Express France³⁷, този параграф „се отнася до мерки, различни от обезпечаващите спазването на забраната“.

2. Определяне на приложимото право по отношение на „другите санкции“

99. Текстът на член 89, параграф 1, буква г) от Регламента изглежда недвусмислен. Той позволява на съдилищата, произнасящи се по промишлените дизайни на Общността, да налагат други санкции, „предвидени от правото, включително от международното частно право, на държавата членка, в която е извършено нарушението или заплахата за нарушение“. Следователно действително става въпрос за налагане за всяко от извършените нарушения на санкцията, предвидена от приложимото на територията на тази държава национално право.

100. От самия текст на тази разпоредба следва, че законодателят на Съюза не е оставил на правомерно сезирания съд възможност да избира приложимото право. Напротив, винаги става въпрос за правото/правата на държавата членка/държавите членки, в която/които нарушението/нарушенията е извършено/са извършени. Следователно съвсем не става въпрос да се прилага правото на държавата членка на сезирания съд единствено поради неговата териториална компетентност.

35 — Курсивът е мой.

36 — Този член възпроизвежда член 98 от Регламент № 40/94.

37 — Точка 58 от заключението му, представено на 7 октомври 2010 г. по дело DHL Express France (Решение от 12 април 2011 г., C-235/09, Сборник, стр. I-2801).

101. В този смисъл е тълкувана от Съда и съответната разпоредба от Регламента относно марката на Общността. Всъщност по посоченото по-горе дело DHL Express France той възприема позицията на генералния адвокат Cruz Villalón, според който „ако волята на законодателя на Съюза беше законодателството, приложимо за обезпечаващите спазването на забраната мерки, да бъде същото като предвиденото за другите допустими мерки, член 98 [понастоящем член 102], параграф 2 би се оказал излишен, тъй като именно това е функцията на тази разпоредба, която има смисъл само ако предхождащата я съдържа различно правило. Освен че във въпросния параграф се уточнява, че той се отнася до мерки, различни от обезпечаващите спазването на забраната, в него много ясно се посочва, че приложимо е „законодателството на държавата членка, включително нейното международно частно право, в която действията по нарушаването или риска от нарушаване са били осъществени“. Лаконичното препращане към „националното законодателство“ в параграф 1 ярко контрастира с позоваването в параграф 2 на *lex loci delicti commissi*, от което следва да се заключи, че става въпрос за различни съгласителни норми“³⁸.

102. Накрая бих искал да добавя в заключение, че това тълкуване не само се споделя в правната теория³⁹, но е и възприето в член 8 от посочения по-горе Регламент № 864/2007 относно приложимото право към извъндоговорни задължения.

V – Заключение

103. С оглед на изложените по-горе съображения предлагам на Съда да отговори на поставените от Bundesgerichtshof преюдициални въпроси по следния начин:

- „1) Член 11, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността следва да се тълкува в смисъл, че в редовната стопанска практика даден промишлен дизайн може по разумен начин да стане известен на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Европейския съюз, когато сред търговците, действащи в съответния сектор, са разпространени изображения на промишления дизайн.
- 2) Член 7, параграф 1, първо изречение от Регламент № 6/2002 следва да се тълкува в смисъл, че макар да е станал достъпен за трети лица, без изрично или мълчаливо да е поставяно условие за поверителност, даден промишлен дизайн не е могъл по разумен начин да стане известен в редовната стопанска практика на специализираните среди от съответния сектор, действащи в рамките на Европейския съюз, когато е станал достъпен само за едно-единствено предприятие от тези специализирани среди или е изложен в изложбено помещение на предприятие, което се намира извън територията на Европейския съюз и извън обсега на обичайното наблюдение на пазара.

38 — Пак там, точка 58.

39 — Според *Mouñcif-Moungache*, M., op. cit., p. 333 „Изглежда, че съдът прилага регламента при всички свои разпореджания. За сметка на това изпълнението на тези санкции се обезпечава от закона на всяка държава членка. Това означава, че в хипотезата, в която нарушението е осъществено на територията на няколко държави, сезираният съд, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, ще бъде принуден да прилага различните законодателства в областта на изчисляване на обезщетенията за вреди, изземването или още съдебните публикации“ (неофициален превод на следния текст: „Il apparaît que le tribunal applique le règlement pour toutes les ordonnances énoncées par lui. En revanche, la mise en œuvre de ces sanctions est assurée par la loi de chaque État membre. Cela signifie que, dans l’hypothèse où la contrefaçon a lieu sur plusieurs territoires, le tribunal des dessins ou modèles communautaires saisi sera contraint d’appliquer les différents droits en matière de calcul de réparation, de confiscation ou encore de publications judiciaires“). Вж. също в този смисъл *Massa Ch.-H. et Strowel, A.*, op. cit., 68–78, по-специално стр. 70: „Могат да бъдат налагани и други подходящи мерки, предвидени от националното право на държавата, на чиято територия е извършено нарушението, включително обезщетение за вреди или *периодична имуществена санкция* (санкция поради неизпълнение на даден акт). Така съдът, който се произнася по промишлените дизайни на Общността, може да наложи различни санкции за нарушения, които са извършени на територията на няколко държави членки“ (неофициален превод на следния текст: „Any other appropriate remedy under the national law of the place of infringement, including damages or an *astreinte* (penalty for non-compliance), may also be granted. Thus, a CDC may sanction differently infringing acts committed in several Member States“).

- 3) Член 19, параграф 2 от Регламент № 6/2002 следва да се тълкува в смисъл, че не съдържа никакво правило относно тежестта на доказване. При все това в положение като разглежданото в спора по главното производство притежателят на нерегистрирания промишлен дизайн трябва да докаже настъпването на обстоятелствата, позволяващи упражняване на предвиденото в този член право да се иска преустановяване на нарушението, като докаже, че оспорваното използване е резултат от копиране на защитения промишлен дизайн.
- 4) При липса на правна уредба на Съюза в тази област във вътрешния правен ред на всяка държава членка трябва да се определи дали предвиденото в член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, буква а) от Регламент № 6/2002 право на иск за преустановяване на нарушение може да бъде погасено по давност и евентуално да се определят условията за това, стига да са спазени принципите на равностойност и ефективност.
- 5) При липса на правна уредба на Съюза в тази област във вътрешния правен ред на всяка държава членка трябва да се определи дали предвиденото в член 19, параграф 2 и член 89, параграф 1, буква а) от Регламент № 6/2002 право на иск за преустановяване на нарушение може да бъде изгубено поради неупражняване и евентуално да се определят условията за това, стига да са спазени принципите на равностойност и ефективност.
- 6) Член 89, параграф 1, буква г) от Регламент № 6/2002 следва да се тълкува в смисъл, че за исковете за унищожаване, предоставяне на информация и обезщетение за вреди се прилага националното право, включително международното частно право на всяка държава членка, в която е извършено нарушение или има риск от извършване на нарушение с въпросните стоки“.